

ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

Ε.Ο.Δ.Υ.

ΕΠ 1273 / 2020 - 15/09/2020

Αγράφων 3-5, Μαρούσι

Τ.Κ. 15123

Τηλ. 2105212000

www.eody.gov.gr

: @eody

: @eody_gr

Πληροφορίες:

Διεύθυνση Επιδημιολογικής Επιτήρησης &

Παρέμβασης για Λοιμώδη Νοσήματα

Τμήμα Νοσημάτων που Μεταδίδονται με

Διαβιβαστές

ΔΑΝΑΗ ΠΕΡΒΑΝΙΔΟΥ , 2108899052

Φαξ: 2108818868

Προς :

Πίνακας Αποδεκτών

Κοινοποίηση:

Πίνακας Κοινοποιήσεων

Θέμα: «ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟ - Κρούσμα λοίμωξης από ιό του Δυτικού Νείλου στον Δήμο Βέροιας, Περιφερειακή Ενότητα Ημαθίας, 2020 - Συνιστώμενα μέτρα πρόληψης»

Αξιότιμοι,

Θα θέλαμε και εγγράφως να σας ενημερώσουμε σχετικά με την πρόσφατη καταγραφή ενός κρούσματος λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου σε άνθρωπο (χωρίς εκδηλώσεις από το κεντρικό νευρικό σύστημα) στον Δήμο Βέροιας της Περιφερειακής Ενότητας (Π.Ε.) Ημαθίας, και για τα ενδεικνυόμενα μέτρα πρόληψης και απόκρισης.

Κρούσματα λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου σε ανθρώπους και ζώα καταγράφηκαν τα έτη 2010-2014 και 2017-2019, σε διάφορες περιοχές της χώρας μας, σε όλες σχεδόν τις Περιφέρειες. Αυτό υποδηλώνει ότι ο ιός του Δυτικού Νείλου έχει εγκατασταθεί στη χώρα μας, όπως και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Ως εκ τούτου, θεωρούνταν πιθανή και αναμενόμενη η επανεμφάνιση περιστατικών στη χώρα μας και κατά την τρέχουσα περίοδο 2020, κατά την περίοδο κυκλοφορίας των κουνουπιών, τόσο σε γνωστές όσο και σε νέες περιοχές. Μέχρι στιγμής, κατά την περίοδο μετάδοσης 2020, έως τις 10/09/2020, έχουν καταγραφεί ανθρώπινα κρούσματα της λοίμωξης στις Περιφερειακές Ενότητες Ξάνθης, Ροδόπης, Έβρου, Δράμας, Καβάλας, Σερρών, Πιερίας, Ημαθίας, Κιλκίς, Πέλλας, Θεσσαλονίκης, Καρδίτσας, Λάρισας και Ανατολικής Αττικής.

Περιστατικά λοίμωξης από τον ιό είχαν καταγραφεί στον ίδιο Δήμο Βέροιας Ημαθίας και κατά τα έτη 2010, 2012, 2018 και 2019. Θεωρείται πολύ πιθανή η συνεχιζόμενη καταγραφή και άλλων κρουσμάτων στη συγκεκριμένη περιοχή, καθώς και σε άλλες νέες περιοχές, κατά το προσεχές διάστημα.

Ο ιός του Δυτικού Νείλου μεταδίδεται στους ανθρώπους κυρίως με το τσίμπημα μολυσμένου κουνουπιού. Έχουν περιγραφεί και άλλοι λιγότερο συχνοί τρόποι μετάδοσης του ιού όπως π.χ. μέσω μετάγγισης αίματος, μεταμόσχευσης οργάνων κ.α. Τα κουνούπια μολύνονται όταν τρέφονται από μολυσμένα πτηνά, τα οποία αποτελούν την κύρια φυσική δεξαμενή (reservoir) του ιού. Αν και μπορεί να μολυνθούν από τον ιό πολλά γένη και είδη κουνουπιών, τα κουνούπια του γένους *Culex* θεωρούνται γενικά οι πιο σημαντικοί διαβιβαστές του ιού και ιδίως το είδος *Culex pipiens* («κοινά» κουνούπια). Για τα κουνούπια του είδους *Aedes albopictus* (ασιατικό κουνούπι «τίγρης») -αν και έχουν βρεθεί μολυσμένα από τον ιό- δεν έχει επιβεβαιωθεί μέχρι στιγμής σε ποιο βαθμό είναι ικανοί διαβιβαστές. Ο ιός διατηρείται στους πληθυσμούς κουνουπιών μέσω κάθετης μετάδοσης (από ενήλικα κουνούπια

σε αβγά). Οι άνθρωποι και τα ιπποειδή (και άλλα θηλαστικά) θεωρούνται ευκαιριακοί, αδιέξοδοι ξενιστές, καθώς η ιαμία είναι χαμηλή και μικρής διάρκειας και θεωρείται ότι δεν επαρκεί για την περαιτέρω μόλυνση των κουνουπιών. Περίπου 75-80% των ατόμων που μολύνονται δεν εκδηλώνουν συμπτώματα και περίπου 20-25% εμφανίζουν ήπια αυτοπεριοριζόμενη νόσο που μοιάζει με ιογενή/ γριπώδη συνδρομή. Λιγότερο από 1% των ατόμων που μολύνονται (κυρίως άτομα μεγαλύτερης ηλικίας και άτομα με χρόνια υποκείμενα νοσήματα) εμφανίζουν σοβαρή νόσο που προσβάλλει το κεντρικό νευρικό σύστημα (εγκεφαλίτιδα, μηνιγγίτιδα, οξεία χαλαρή παράλυση). Αξίζει στο σημείο αυτό να σημειωθεί ότι σύμφωνα με τα αποτελέσματα οροεπιδημιολογικής μελέτης που είχε διεξαχθεί το 2010, σε κάθε ένα (1) κρούσμα λοίμωξης από τον ίο του Δυτικού Νείλου με προσβολή του κεντρικού νευρικού συστήματος αντιστοιχούν περίπου 140 μολυνθέντες από τον ίο (με ήπια συμπτωματολογία ή ασυμπτωματικού). Περισσότερες πληροφορίες για τον ίο του Δυτικού Νείλου μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα του Ε.Ο.Δ.Υ. (<https://eody.gov.gr/disease/ios-toy-dytikoy-neiloy/>).

Η επιδημιολογική επιτήρηση της νόσου, η συστηματική και έγκαιρη καταπολέμηση των κουνουπιών και η εφαρμογή μέτρων ατομικής προστασίας από τα κουνούπια αποτελούν τα πλέον ενδεδειγμένα μέτρα για τον έλεγχο της νόσου.

Ο Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας (Ε.Ο.Δ.Υ.) διενεργεί σε κάθε περίοδο μετάδοσης **ενισχυμένη επιδημιολογική επιτήρηση** της νόσου (ευαισθητοποίηση των επαγγελματιών υγείας για την ανάγκη διερεύνησης των ύποπτων κρουσμάτων, ενεργητική εργαστηριακή επιτήρηση, συστηματική διερεύνηση των διαγνωσμένων κρουσμάτων εντός 24 ωρών από τη διάγνωση / δήλωσή τους για τον καθορισμό του πιθανού τόπου έκθεσης, καθημερινή ενημέρωση των φορέων για τα διαγνωσθέντα κρούσματα, έκδοση εβδομαδιαίας έκθεσης).

Στο πλαίσιο της ενισχυμένης επιτήρησης της λοίμωξης και με στόχο την άμεση ενημέρωση των αρχών δημόσιας υγείας και την άμεση απόκριση σε τοπικό επίπεδο, ο Ε.Ο.Δ.Υ. θα ενημερώνει άμεσα για τα (τυχόν επόμενα) διαγνωσμένα κρούσματα-ανάλογα με την εξέλιξη της κατάστασης- τη Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, από την οποία θα ενημερώνονται -κατά την κρίση της- όλες οι λοιπές αρμόδιες αρχές (σε επίπεδο Περιφέρειας, Περιφερειακής Ενότητας και Δήμου) και οι εμπλεκόμενοι φορείς. Επίσης, εβδομαδιαίες εκθέσεις επιδημιολογικής επιτήρησης της λοίμωξης από τον ίο του Δυτικού Νείλου (με τη γεωγραφική κατανομή των κρουσμάτων σε επίπεδο Δήμου) θα αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Ε.Ο.Δ.Υ. κάθε Πέμπτη (<https://eody.gov.gr/epidemiologika-statistika-dedomena/evdomadiaies-ektheses/#heading-2>).

Ο Ε.Ο.Δ.Υ. κρίνει σκόπιμη και συστήνει την άμεση υλοποίηση των κάτωθι **βασικών μέτρων δημόσιας υγείας και πρόληψης**, που αποσκοπούν στη μείωση του πληθυσμού των διαβιβαστών στην ευρύτερη περιοχή πιθανής έκθεσης του ασθενούς, στην ενημέρωση του τοπικού πληθυσμού και στην έγκαιρη διάγνωση τυχόν άλλων κρουσμάτων:

- **Εντατικοποίηση των δράσεων ενημέρωσης του κοινού σχετικά με τα μέτρα ατομικής προστασίας από τα κουνούπια, ιδίως σε περιοχές (Δήμους) με καταγραφή ανθρώπινων κρουσμάτων λοίμωξης από ίο ΔΝ κατά τη φετινή περίοδο μετάδοσης 2020.** Οι δράσεις ενημέρωσης του κοινού μπορεί να περιλαμβάνουν π.χ. διανομή σχετικού ενημερωτικού υλικού και διενέργεια ενημερωτικών συναντήσεων για το κοινό, σχετικά με τα ενδεικνυόμενα μέτρα προστασίας από τα κουνούπια. Ιδιαίτερη μέριμνα θα πρέπει να δοθεί στην ενημέρωση ομάδων υψηλού κινδύνου για σοβαρή νόσηση (όπως είναι οι ηλικιωμένοι και άτομα με υποκείμενα νοσήματα), π.χ. με στοχευμένες δράσεις σε χώρους όπου συχνάζουν ηλικιωμένοι (ΚΑΠΗ, εκκλησίες, ιατρεία, καφενεία).

Για τον σκοπό αυτό, ο Ε.Ο.Δ.Υ. έχει δημιουργήσει επικαιροποιημένο **ενημερωτικό υλικό** (φυλλάδια, αφίσες, παρουσιάσεις με τα μέτρα ατομικής προστασίας από τα κουνούπια και τον ίο του Δυτικού Νείλου), για την ενημέρωση του κοινού, το οποίο μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα του Ε.Ο.Δ.Υ. (<https://eody.gov.gr/disease/koynouria/>). Μπορείτε να αναρτήσετε το υλικό αυτό στην ιστοσελίδα σας, να το ανατυπώσετε -εφόσον επιθυμείτε- προς διάθεση και διανομή του στον τοπικό πληθυσμό της περιοχής ευθύνης σας και να το χρησιμοποιήσετε σε ενημερωτικές συναντήσεις κοινού. Ο Ε.Ο.Δ.Υ. -εν όψη της περιόδου κυκλοφορίας των κουνουπιών 2020- διέθεσε μεγάλη ποσότητα ενημερωτικών φυλλαδίων για την προστασία από τα κουνούπια σε όλες τις Περιφέρειες της χώρας, για την ενημέρωση του τοπικού πληθυσμού, και έχει επιπρόσθετα διαθέσει στη Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας ποσότητα ενημερωτικών φυλλαδίων για το κοινό, για τον ίο του Δυτικού Νείλου («Ιός του Δυτικού Νείλου: Μαθαίνω και προφυλάσσομαι»). Μπορείτε να προμηθευθείτε επιπρόσθετη ποσότητα ενημερωτικών φυλλαδίων από τη Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας της Περιφέρειας (εφόσον υπάρχει

διαθέσιμη ποσότητα) ή να ζητήσετε από τον Ε.Ο.Δ.Υ. επιπλέον ποσότητα ενημερωτικών φυλλαδίων (για την προστασία από τα κουνούπια: «Προφυλαχθείτε από τα κουνούπια», ή/και για τον ίο του Δυτικού Νείλου: «Ιός του Δυτικού Νείλου: Μαθαίνω και προφυλάσσομαι»), με αίτημά σας (σε: c.kefaloudi@eody.gov.gr και g.varvaresos@eody.gov.gr).

- **Ευαισθητοποίηση και εγρήγορση των ιατρών της περιοχής, για τη διερεύνηση όλων των ύποπτων περιστατικών και την έγκαιρη διάγνωσή τους.** Ο Ε.Ο.Δ.Υ. απέστειλε επιστολή ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης των επαγγελματιών υγείας σε όλα τα Νοσοκομεία και τους Ιατρικούς Συλλόγους της χώρας, τον Μάιο 2020 (όπως κάθε έτος, πριν από κάθε περίοδο μετάδοσης), για την ανάγκη διερεύνησης των ύποπτων περιστατικών. Επίσης, ενημέρωσε εκτάκτως τηλεφωνικά το Νοσοκομείο της περιοχής και συνέστησε εγρήγορση για ύποπτα περιστατικά.
- **Εντατικοποίηση των ολοκληρωμένων προγραμμάτων καταπολέμησης κουνουπιών:** Η άμεση εντατικοποίηση και η συστηματική υλοποίηση αποτελεσματικών ολοκληρωμένων προγραμμάτων καταπολέμησης κουνουπιών στην περιοχή ευθύνης σας και κατά προτεραιότητα στη συγκεκριμένη ευρύτερη περιοχή πιθανής έκθεσης του ασθενούς είναι υψηλής και καθοριστικής σημασίας για την πρόληψη περαιτέρω τοπικής διασποράς της νόσου και θα πρέπει να παραμένει θέμα υψηλής προτεραιότητας για την αντιμετώπιση αυτού του κινδύνου.

Ως εκ τούτου, συστήνεται η στενή συνεργασία των εμπλεκόμενων αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης για την εντατικοποίηση των ενδεικνυόμενων έργων καταπολέμησης κουνουπιών στην περιοχή. Σχετικά με ενδεικνυόμενα έκτακτα μέτρα ελέγχου των διαβιβαστών στην περιοχή, μπορείτε να επικοινωνείτε με το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο (τηλ. 210 8180309) ή με το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (τηλ. 210 5294582).

Επίσης, στο πλαίσιο εντατικοποίησης των ολοκληρωμένων προγραμμάτων καταπολέμησης κουνουπιών, συμπεριλαμβάνεται η εντατικοποίηση της εντομολογικής επιτήρησης στην ευρύτερη περιοχή και ο έλεγχος των συλλεχθέντων κουνουπιών – διαβιβαστών για μόλυνσή τους από τον ίο του Δυτικού Νείλου σε εξειδικευμένα εργαστήρια (όπως στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, Τμήμα Πολιτικών Δημόσιας Υγείας, Σχολή Δημόσιας Υγείας, κατόπιν σχετικής συνεννόησης και επικοινωνίας με το εργαστήριο, τηλ. 213 2010325, 213 2020318).

Στις επηρεαζόμενες περιοχές (Δήμους με καταγραφή κρουσμάτων σε ανθρώπους) λαμβάνονται **μέτρα για την ασφάλεια του αίματος** από το Εθνικό Κέντρο Αιμοδοσίας.

Το προσωπικό του Τμήματος Νοσημάτων που Μεταδίδονται με Διαβιβαστές του Ε.Ο.Δ.Υ. είναι στη διάθεσή σας για κάθε διευκρίνιση.

Με εκτίμηση,

Δανάη Περβανίδου
Προϊσταμένη, Τμήμα Νοσημάτων που
Επιτήρησης Μεταδίδονται με Διαβιβαστές

Δρ. Φλώρα Κοντοπίδου
Προϊσταμένη, Διεύθυνσης Επιδημιολογικής
και Παρέμβασης για Λοιμώδη Νοσήματα

Πίνακας Αποδεκτών

- 1. Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, Υπόψη:**
 - Περιφερειάρχη
 - Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας
 - Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας Π.Ε. Ημαθίας
 - Τμήματος Υγειονομικού Ελέγχου & Περιβαλλοντικής Υγιεινής Π.Ε. Ημαθίας
- 2. Δήμος Βέροιας Π.Ε. Ημαθίας, Υπόψη Δημάρχου**

Πίνακας Κοινοποιήσεων:

1. Υπουργείο Υγείας:

- Γενικό Γραμματέα Δημόσιας Υγείας
- Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας & Ποιότητας Ζωής
- Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας

2. Διοικητή 3^{ης} ΥΠΕ

- 3. Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, Τμήμα Πολιτικών Δημόσιας Υγείας, Σχολή Δημόσιας Υγείας**
- 4. Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο**
- 5. Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών**

Εσωτερική Διανομή :

Γραφείο Γραμματείας Προέδρου

Διεύθυνση Επιδημιολογικής Επιτήρησης & Παρέμβασης για Λοιμώδη Νοσήματα

Τμήμα Νοσημάτων που Μεταδίδονται με Διαβιβαστές

Περιφερειακός ΕΟΔΥ Βορείου Ελλάδος

Γραφείο Γραμματείας Αντιπροέδρου Μεταδοτικών Νοσημάτων

Αυτοτελές Τμήμα Διοίκησης